

GÜNDEM

ODALAR VE BORSALARDAN HABERLER

104

Yorgancılar: "Sürdürülebilir büyüme için **cari açık sorunu çözülmeli"**

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, sürdürülebilir büyüme için cari açık sorununun mutlaka çözülmesi gerektiğini söyledi.

Küresel kuruluşların da işaret ettiği cari açığın ülkede ekonomi gündeminin yeniden öncelikli maddelerinden biri haline geldiğini anımsatan Yorgancılar, özellikle de "kırılgan beşli" olarak tanımlanan Hindistan, Brezilya, Endonezya, Güney Afrika ve Türkiye arasında en büyük cari açığa sahip ülkenin Türkiye olmasının da bu göstergenin önemini artırdığını belirtti. Yorgancılar, "2013 yılı için cari açığın milli gelire oranı %8'ler düzeyine gelmiş, 2011 yılından sonra Cumhuriyet tarihinin en yüksek açık düzeyine ulaşılmış ve böylece en fazla cari açık veren 'kırılgan beşli' üyesi olma konumumuz pekişmiştir. Yani, cari açık ve finansman kalitesinin düşüklüğü, Türkiye ekonomisinin yumuşak karnı olmaya devam etmektedir. Küresel iklimin koşulları ve Türkiye'de yaşanan ekonomik

ve siyasi gelişmeler de dikkate alındığında bu cari açık düzeyinin Türkiye için bazı olumsuz ilave etkileri gündeme getirmesi söz konusu olabilecektir" dedi.

Yorgancılar, ithalat daha yüksek olduğu için Türkiye'nin dış ticaret dengesinin sürekli negatif bakiye verdiğini, 2013 Aralık ayında dış ticaretin 7,9 milyar dolar, 2013 yılının tamamında da 79,8 milyar dolarlık açık oluştuğunu ifade etti.

Dış ticaret açığının cari açığın en önemli kaynağı olmaya devam ettiğine dikkat çeken Yorgancılar, altın ihracatının etkilerine dikkat çekerek, şöyle konuştu:

"Nitekim 2012 yılında 5,7 milyar dolar fazla veren altın dış ticareti, 2013 yılında 11,7 milyar dolar açık vermiştir. Böylece bu hesapta yaklaşık 16 milyar dolarlık tersine dönüş yaşanmıştır. 2012 yılında 48,4 milyar dolar olan cari açığın 2013 yılında 65 milyar dolara yükselmesinde en büyük rolü altın dış ticareti oynamıştır. Türkiye'nin uzun yıllardır net altın ithalatçısı olduğu dikkate alındığında, arızi olarak altın dış ticaretinin fazla verdiği yılı mutlaka açık veren bir yılın izleyeceğini öngörmek, bu hesaptan gelen etkilerle cari açığın iyileşmesini beklememek gerekmektedir."

Marmaris, **online tanıtıma geçiyor**

Marmaris Ticaret Odası'nın (MTO), Marmaris'in turizm alanlarının, kültürünün ve yöresel tatlarının tanıtımını amaçlayan "Rota Marmaris" isimli projesi, Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA) tarafından onaylandı. Denizli'ye giden MTO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Serhan Dinçer, Meclis Başkanı Ahmet Ali Kansu, Genel Sekreter Taşkın Baykara ve Proje Koordinatörü Eylem Miray Apak, GEKA Genel Sekreteri Süleyman Alata ile sözleşme imzaladı.

MTO, Rota Marmaris projesiyle turizm değerlerini ön plana çıkarmak için beş yıldır yürüttüğü "Beşi Bir Yerde" projesinin desteklenmesini ve yerel bilinç oluşturulmasını hedefliyor. Proje, yöresel tatların tadımına imkân sağlayan gastronomi turları ve online tanıtım altyapısı kurma faaliyetlerini kapsıyor.

GEKA yetkilileri, Turizm Altyapısı Mali Destek Programı'na başvuran projelere toplam 9 milyon 658 bin 50 lira destek veriyor. MTO'nun Rota Marmaris projesinin toplam bütçesi 220 bin 221 lira tutuyor. GEKA Rota Marmaris proje bütçesine %75'i oranında, 165 bin122 liralık destekte bulunacak.

Trabzon TB'nin **Fındıklı Ekmek Projesi** altı yıldır uygulanıyor

Trabzon Ticaret Borsası (TTB), TOBB'un desteğiyle Mayıs 2009'da uygulamaya koyduğu Fındıklı Ekmek Projesi'nde altı yılı geride bırakırken, Türkiye genelinde fındıklı ekmek imal eden fırın ve fabrika sayısının artığını belirtti.

"İşin TEMEL'i Fındık Olsun, Ekmeğin İçinde DURSUN!" sloganıyla Türkiye'deki iç tüketimi artırmak amacıyla başlatılan proje 2009'da Trabzon'da uygulandıktan sonra, 2010'da ülke geneline yaygınlaştırıldı.

TTB'nin, ekmek fabrikaları ile fırınlara bedava fındık unu vererek teşvik ettiği projeye daha sonra Giresun TB, Ankara Halk Ekmek Fabrikası, Kocaeli Marmara Sanayici İşadamları Derneği ve Çorum Meram Unlu Mamulleri katıldı. Projenin tanıtımında özellikle her yılın şubat ayında Ankara'da organize edilen "Her Yönüyle Trabzon Etkinlikleri"nde ziyaretçilere dağıtılan fındıklı ekmekler etkili oldu. Giresun'un Görele ilçesine bağlı Çavuşlu beldesindeki Deniz fırınında ekşi maya kullanılarak taş fırınlarda imal edilen ekmekler Ankara'ya taşınarak ziyaretçilere tattırıldı ve büyük ilgi gördü.

TTB Yönetim Kurulu Başkanı Şükrü Güngör Köleoğlu, dünyada en fazla fındık üretilen Türkiye'de fındıklı ekmek tüketiminin de artırılması gerektiği düşüncesiyle uyguladıkları projeyle aynı zamanda fındığın insan sağlığına olan katkısını da gündeme taşıdıklarını söyledi.

Köleoğlu proje için TOBB'dan destek sağladıklarını ve bu destekle projeyi çeşitlendirdiklerini ifade ederek, "Trabzon'un dışında Ankara, İstanbul ve Denizli, Çorum, Antalya, Bursa gibi illerden gelen talepleri de değerlendirip imalatçılara bedava fındık unu desteği sağladık. Büyük ilgi gördük. Hâlâ da talepler devam ediyor" dedi.

TTB tarafından, proje kapsamında bugüne kadar yaklaşık 10 ton fındık unu bedava dağıtıldı.

Zile, **Hemşirelik** MYO için ilk adımı attı

Zile Ticaret ve Sanayi Odası (TSO), Zile Hemşirelik Meslek Yüksekokulu (MYO) binasının yapılması için TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'yla görüştü. Zile TSO Yönetim Kurulu Başkanı Şükrü Sargın, TOBB'un 81 ilde 81 okul projesindeki okul binası tasarrufunun Zile'ye uygulanması adına Tokat TSO Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Arat, Tokat TB Yönetim Kurulu Başkanı Lütfi Bora, Niksar TSO Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Şöhretoğlu, Turhal TSO Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Çenesiz, Erbaa TSO Yönetim Kurulu Başkanı Gökalp Coşkun'un imzaları bulunan muvafakat yazısını TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Adana TB Meclis Başkanı Şahin Bilgiç ve Zile TB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Yeni ile birlikte, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'na ilettiklerini belirtti.

Hisarcıklıoğlu, takdirle karşıladığı birlikteliğin boşa çıkmayacağını ve mart ayından sonra okulun temelinin atılabileceğini, ülkenin en büyük iş gücü açıklarından biri olan hemşirelik mesleğinin mihenk taşı sayılan hemşirelik meslek yüksekokulunun yapımının Zile TSO tarafından üstlenilebileceğini ifade etti.

Zile TSO Yönetim Kurulu Başkanı Sargın, ülke ve ilçe için hayırlara vesile olmasını temenni ettiği projenin gerçekleştirilmesinde emeği geçen Adana TB Meclis Başkanı Şahin Bilgiç, il ve ilçe oda/borsa başkanlarıyla, "81 İlde 81 Okul" projesinin önderi TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve TOBB Yönetim Kurulu'na teşekkürlerini arz etti.

Mersinli iş insanlarına **Fransa'dan vize kolaylığı**

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası (MTSO) ile Fransa'nın Ankara Büyükelçiliği arasında iş insanlarının vize işlemlerinin kolaylaştırılmasına yönelik protokol imzalandı.

Fransa'nın Ankara Büyükelçisi Laurent Bili, törende yaptığı konuşmada, imzalanacak protokolle iki ülke arasında ticari, kültürel ve sanatsal ilişkileri geliştirmeyi hedeflediklerini belirterek şunları söyledi:

"İmzalayacağımız anlaşma, istihdam yaratmak, ticari ilişkileri geliştirmek, araştırma veya sanatsal yaratıcılık çalışmalarına katılmak isteyen kişilerin vize işlemlerinin kolaylaştırılmasına yönelik. Bu anlaşma, Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande'ın 27-28 Ocak 2014 tarihleri arasında Türkiye'ye gerçekleştirdiği ziyaret sırasında yenilediği taahhüdün somutlaştığının bir göstergesidir."

Mersin'in ekonomik alanda uluslararası bir üne sahip olduğunu vurgulayan Bili, kentin sahip bulunduğu liman ve alt yapıları sayesinde Türkiye'nin denizcilik alanındaki ana giriş noktalarından biri olduğunu ifade etti.

Mersin'in, yüzünü kararlılıkla Avrupa ve dünyaya çevirmiş bir şehir olduğunu dile getiren Bili, Türk iş insanlarının başta Fransa olmak üzere bütün Schengen üyesi ülkelere yapacakları seyahatlerini kolaylaştırmasına katkı sağlayacak anlaşmanın imzalanmasından mutluluk duyduğunu söyledi.

MTSO Yönetim Kurulu Başkanı Şerafettin Aşut da, Fransa Büyükelçiliği ile yapılan protokolle kültürel ve sanatsal ilişkilerin yanı sıra ekonomik alanda ikili temasların daha da artacağına inandıklarını dile getirdi.

İmzalanan protokolle, kökleri geçmişin derinliklerine uzanan Türk-Fransız dostluğunun tekrar pekişeceğini ve ikili ilişkilerin önündeki önemli engellerden birinin kalkacağını vurgulayan Aşut, anlaşmayla, üyelerinin vize başvurusu sırasında istenen evrakın sadeleşmesinin sağlanacağını ve prosedürlerin sık sık tekrarlanmasının önüne geçileceğini anlattı.

Fransa'nın Ankara Büyükelçisi Laurent Bili, Mersin Valisi Hasan Basri Güzeloğlu'nu da ziyaret etti.

Edirne TSO, girişimcilere **kucak açıyor**

Edirne Ticaret ve Sanayi Odası (ETSO), iş dünyasının her daim destekçisi olma yönünde üstlendiği misyonla, kent ekonomisinin gelişmesi adına atmış olduğu adımlara bir yenisini daha ekledi. Edirne'deki yatırımların önünü açmak, girişimci fikirleri hayata geçirmek için, yeni fikir ve projelere sahip tüm girişimcileri görüşmeye davet eden ETSO, girişimci tüm projelere yön göstererek ışık tutacak, danışmanlık yapacak. Bu kapsamda, ETSO bünyesinde oluşturulan "Girişimci Danışma Masası"na başvuran tüm iş fikri sahipleri davet edilerek, fikirleri dinlendi.

Yapılan görüşmelere, ETSO Yönetim Kurulu Başkanı Recep Zıpkınkurt, ETSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Cavit Duvan, ETSO Meclis Başkanı Mehmet Eren, KOSGEB Edirne Hizmet Merkezi Müdürü Bedri Döngel, KOSGEB Uzmanı Gülden Uslu ile ETSO personeli Güliz Elif Yardımcı katıldı. İş fikirleri bizzat kendilerinden dinlenen girişimcilere desteklerden nasıl faydalanabilecekleri konusunda bilgi verilerek, projelerinin takibine devam edileceği belirtildi.

Yeni bir iş fikrine sahip tüm girişimcilerin, ETSO AB ve Dış İlişkiler Birimi'nden Güliz Elif Yardımcı ile iletişime geçerek (elifersoz@etso.org.tr), hangi sektörde atılım yapmak istediklerini belirmeleri durumunda, ETSO'da görüşmeye davet edilerek iş fikirleri dinlenecek. Projelerin uygulanabilirliği ve olası potansiyel başarısı değerlendirildikten sonra, girişimleri destekleme yönünde gerekli tüm danışmanlık, yönlendirme, yatırım sermayesi araştırma hizmetleri ETSO tarafından sağlanacak.

Van TSO ile Girne Amerikan Üniversitesi arasında **İşbirliği Protokolü** imzalandı

Van Ticaret ve Sanayi Odası (TSO) Başkanlığı ile Girne Amerikan Üniversitesi (GAÜ) arasındaki ilişkileri geliştirmek ve güçlendirmek amacıyla İşbirliği Protokolü imzalandı.

Van TSO binasında düzenlenen protokol imza törenine, Van TSO Yönetim Kurulu Başkanı Necdet Takva, Başkan Yardımcısı Yavuz Karaman, Yönetim Kurulu Üyeleri Metin Abi, Faruk Biner ve GAÜ CEO'su ile Yöneticiler Kurulu Başkan Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Asım Vehbi katıldı.

Protokol imza töreninde konuşan VAN TSO Yönetim Kurulu Başkanı Necdet Takva, işbirliğinin her iki kuruma da faydalı olacağına inandığını belirtti. Takva, "İki büyük depremin yaşandığı ilimizde toparlanma süreci biraz uzun sürdü. Nüfusu 1 milyon 70 bin olan Van, coğrafyası ve yüzölçümü bakımından önemli bir sırada yer alıyor. Medeniyetler şehri olan Van'ın güzelliklerinden faydalanmamız gerekiyor" dedi.

Başkan Takva eğitime verdikleri öneme de değinerek, "Van TSO yöneticileri olarak eğitime verdiğimiz önemi her fırsatta dillendiriyoruz. Eğitimli bir toplum başarıyı beraberinde getirir. Eğitim faaliyetlerini geliştirecek her türlü desteği vermeye hazırız" ifadesini kullandı.

GAÜ CEO'su ve Yöneticiler Kurulu Başkan Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Asım Vehbi de, Van TSO ve GAÜ arasında gerçekleşen protokol anlaşmasıyla birlikte ilişkilerin güçleneceğine inandığını söyledi. Vehbi, "Üniversitemizde 85 farklı ülkenden gelen 11 bin öğrenci bulunmaktadır. 25 ülkeden gelen öğretim üyelerinin eğitim verdiği üniversitemiz tüm dünya tarafından biliniyor. Türkiye'den de öğrenci talebinin her geçen gün arttığı üniversitemizin İngiltere, ABD ve Singapur'da kampüsleri var. Ayrıca üniversitemizde akreditasyon çalışmaları da yapılmaktadır. Van TSO ile yaptığımız İşbirliği Protokolü'nün hayırlı olmasını diliyorum" dedi.

Samsun TSO, **medikal sektörün** gelişimini hızlandırıyor

Samsun Ticaret ve Sanayi Odası (STSO), Ekonomi Bakanlığı'nın Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Programı (UR-GE) kapsamında, Türkiye'de onaylanan medikal sektörüne yönelik ilk proje olan "Samsun Sağlık Ekipmanları Sektörü İhracat Kapasitesinin Artırılması" projesi paydaşlarıyla bir araya geldi.

Sektöre yönelik eğitim, danışmanlık, yurt dışı pazarlama faaliyetleri, yurt dışı satın alma heyetlerinin Samsun'a getirilmesi konusunda görüş ve önerilerin değerlendirildiği toplantıda, gelecek dönemde yapılacak faaliyetlere ilişkin kararlar alındı. Firmaların ihracat kapasitelerinin artırılmasına yönelik ihtiyaç duyulan eğitimler ve katılım sağlanması gereken fuarlar netleştirildi.

Medikal sektörünün katma değeri yüksek bir sektör olduğunu belirten Samsun TSO Yönetim Kurulu Başkanı Salih Zeki Murzioğlu, Samsun'da sağlık ekipmanları sektörüne güvendiğini ve bu bağlamda UR-GE desteği için seçilen ilk sektörün sağlık ekipmanları olduğunu belirtti.

Türkiye'de rekabet gücü yüksek olan Samsun medikal sektörünün, aynı başarıyı uluslararası piyasalarda da göstermesi gerektiğini ifade eden Murzioğlu, oluşturulan Samsun İhracat Stratejisi şemsiyesi altında farklı destek mekanizmalarını da kullanarak sektörün gelişiminin hızlandırılmasının öncelikli hedefleri olduğunu söyledi.

Denizli TO, **“İş Hayatında Kadının Yeri”** konulu konferans gerçekleştirdi

Denizli Ticaret Odası’nın (DTO) katkısıyla, TOBB Denizli İl Kadın Girişimciler Kurulu İcra Komitesi tarafından “İş Hayatında Kadının Yeri” konulu bir konferans gerçekleştirildi. DEİK Türk-Mısır İş Konseyi Başkanı ve TOBB Bilecik Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Zuhal Mansfield’in katıldığı konferansta, TOBB Denizli İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Sündüz Apalı, DTO’nun 18. Meslek Komitesi Başkanı ve TOBB İl Kadın Girişimciler Kurulu İcra Komitesi Sekreteri Fikret Çınar ile çok sayıda davetli yer aldı.

DEİK Türk-Mısır İş Konseyi Başkanı ve TOBB Bilecik Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Zuhal Mansfield yaptığı konuşmada, iş hayatına atıldığı dönemde hiçbir şeyden çekinmediğini ve kaybedecek bir şeyinin olmadığını belirterek, “İsveç, Afrika, Avustralya, Çin ve Hong Kong’da uzun yıllar yaşayıp çalıştım. Türk mermer sektörü için Çin’de pazar kurdum. Bugün Türkiye Çin’e milyarlarca dolarlık ihracat yapıyor ve ben bundan gurur duyuyorum. Yaklaşık 23 yıllık bu deneyim benim bakış açımı, olaylara yaklaşımımı, değerlendirmelerimi değiştirdi” dedi.

İş hayatına atılmak isteyen kişilere önerilerde bulunan Mansfield, “İş kadını olmak için önce niyet etmek, sonra plan yapmak gerekiyor. Daha sonra da, bu plan doğrultusunda yol haritası çıkartmak gerekiyor. Plan yaparken öncelikle kimlere hitap edecek bir iş yapacağımıza karar vermeliyiz” diye konuştu. Mansfield, sözlerini şöyle tamamladı:

“75 milyon nüfusumuzdan 1,3 milyonu iş insanı ve bunun 80 bini de kadın. Bu oranı artıracak olan sizlersiniz.”

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve DTO Yönetim Kurulu Başkanı Necdet Özer de, konuşmasında şunları söyledi:

“İş dünyasında kadın girişimci sayısının artması, ülkenin gelişmişliğini ve çağdaşlığını gösterir. Kadın girişimci sayısını artırmak, kadınları iş hayatına kazandırarak ülke ekonomisine ileriye dönük katkı sağlamak ülkemiz için bir kazançtır. DTO olarak, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da, kadın girişimci ve girişimci adaylarına her türlü ticari etkinliklerinde maddi ve manevi desteği vermeye hazırız” diye konuştu.

Bafra TSO, **sektör toplantılarına başladı**

Bafra Ticaret ve Sanayi Odası (TSO), sektörel bazda gerçekleştireceği danışma toplantılarını, birinci ve ikinci gruplarda faaliyet gösteren üyeleriyle başlattı. Bafra TSO Yönetim Kurulu Başkanı Göksel Başar, “Üyelerimizle istişarede bulunacağımızsektörel ve bölgesel toplantılar tertipliyoruz. Bafra dışında kalan Alaçam, Yakakent ve Ondokuzmayıs’ta bulunan üyelerimizle birinci bölgesel toplantıları gerçekleştirdik. Bu toplantılarda üyelerimizden aldığımız görüşler çalışmalarımıza ışık tutacak ve katkı sağlayacak niteliktedir” dedi.

Toplantıda, bölgenin ihtiyaçları olan konularda alt eleman yetiştirme kursları açılması, kredi kayıt bürosu, Hijyen Eğitimi Yönetmeliği, Bafra Organize Sanayi Bölgesi’ne (OSB) yeni yatırımcı sağlama, Sera OSB, ikinci fakülte, Kuş Cenneti ve Kredi Garanti Fonu (KGF) konularında bilgi verildi.

Ayrıca, Oda’nın 46 yıllık üyesi Erdoğan Ergün’e gösterdiği faaliyetlerden dolayı Şükran Plaketi takdim edildi. Toplantı, Bafra TSO üyelerinin görüşleri kayıt altına alınarak, sorulara verilen yanıtlarla devam etti.

Adana SO'daki çalıştayda **mesleki eğitim** masaya yatırıldı

Adana Sanayi Odası (ADASO) ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü işbirliğiyle düzenlenen "Mesleki Eğitim Çalıştayı" büyük ilgi gördü. Sanayiciler, Milli Eğitim yetkilileri, meslek lisesi öğretmenleri ve akademisyenler, sorunlar ve çözüm önerilerini dile getirdi.

Çalıştayın açılışında konuşan ADASO Yönetim Kurulu Başkanı Zeki Kıvanç, mesleki eğitimin Türkiye'nin en önemli sorunlarından biri olduğunu belirterek, çalıştayın sorunların gerçekçi biçimde belirlenmesi ve uygun çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla düzenlendiğini belirtti. Bölgesel ve sektörel anlamda etkili bir yol haritasının ortaya çıkarılmasının hedeflendiğini vurgulayan Kıvanç, "Yanlış sosyokültürel politikalar ara eleman kavramını ön plana çıkarmak bir yana, sosyal statü aracı olarak yükseköğretimin yıldızını daha da parlatmış, mesleki eğitimi alt sıralara geriletmiştir" dedi.

Mesleki eğitimde de şartların arz talep dengesiyle belirlendiğini, talebin yetersiz, niteliklerin düşük olmasının eğitimdeki üretim kalitesini doğrudan etkilediğini ifade eden Kıvanç, talebin nicelikten çok nitelik olarak yükseltilmesinin temel hedefler arasında yer alması, müfredatın güncellenmesi ve eğiticilerin de buna uygun hazırlanması gerektiğini söyledi.

Kıvanç, teorik eğitim sonrası uygulamalı eğitimin etkili şekilde verilemediğini, bunun önemli sorun olarak gündeme geldiğini dile getirerek, staj kavramının Türkiye'de gerektiği gibi uygulanamamasından sanayiciler kadar öğrencilerin de yakındığını vurgulayarak, şöyle konuştu:

"Çalıştay, sanayicimizin ihtiyaç duyduğu teknik eleman ihtiyacını gidermeyi doğrudan etkileyeceği gibi, ülkemizin önemli sorunlarından genç işsizlerin sayısında da azalmaya katkı sağlayacaktır. Çalıştayın uygulamaya yönelik güçlü bir fikir zenginliğine dönüşeceğine inanıyorum. Çözüm için de mevcut politika ve uygulamaların yerine; planlamacı bir anlayışla toplumsal gereksinimleri, istihdamı ve yaşam boyu eğitimi, ülkenin bilim ve teknoloji yeterliğinin güçlendirilmesini temel alan ulusal mesleki eğitim politikaları yaşama geçirilmesi kanaatindeyim."

Adana İl Milli Eğitim Müdürü Mehmet Ali Selamet de, mesleki ve teknik eğitim verilen okullarda en iyi eğitimi vermeye çalıştıklarını, ancak sanayicilerin ihtiyacını karşılayacak şekilde sunulmasına da evet demenin mümkün olamadığını söyledi.

ADASO Meclis Başkanı Hüseyin Nuri Çomu, sanayiciler, Milli Eğitim yetkilileri, meslek lisesi öğretmenleri, Çukurova Üniversitesi ile Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'nden akademisyenlerin katıldığı çalıştayda, Aachen Üniversitesi'nden Dr. Bayram Aslan, "Almanya Eğitim Sistemi" başlıklı bir sunum yaptı.

Edremit TO, **iş kurmak isteyenlere** destek oluyor

Edremit Ticaret Odası (ETO) ile KOSGEB Balıkesir Hizmet Merkezi Müdürlüğü arasında imzalanan protokol ile Edremit'te kendi işini kurmak isteyen girişimci adaylarına ücretsiz Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri veriliyor.

Ücretsiz Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri için açılan kayıtlara başvurunun yoğun olduğunu belirten ETO yetkilileri, bu tür eğitimler vermeye devam edeceklerini açıkladı. Toplam 70 saatlik eğitimler, 10 gün sürecek. Eğitimi başarıyla tamamlayan girişimci adayları hazırlayacakları proje ve alacakları sertifikalarıyla KOSGEB'e müracaatta bulunabilecek. Proje, KOSGEB tarafından uygun görüldüğünde 30 bin liraya kadar geri ödemesiz hibe desteği almaya hak kazanacak. Ayrıca 24 ayı ödemesiz, sıfır faizli üçer aylık dönemler halinde sekiz eşit taksitte beş yıl geri ödemeli 70 bin lira kadar işletme geliştirme kredisi alma şansı da bulunuyor. ETO'ya müracaat edilerek, eğitimler hakkında daha geniş bilgi alınabilir.

Ankara TO **KOBİDEM** kuruldu

Ankara Ticaret Odası (ATO), üyelerine yönelik hizmet portföyünü genişletme ve çeşitlendirme çalışmalarına bir yenisini daha ekledi. ATO, üye işletmelerini bilgi, yöntem ve strateji düzeyinde desteklemek amacıyla ATO KOBİ Danışma ve Eğitim Merkezi'ni (KOBİDEM) kurdu.

ATO Yönetim Kurulu Başkanı Salih Bezci, KOBİDEM'i kurmaktaki temel amaçlarının ATO üyesi işletmeleri, şirket kültürüne alıştırmak ve dinamik iş yaşamında ayakta kalmalarını sağlamak olduğunu söyledi. İşletmelerde profesyonel yönetimin önemine değinen Bezci, "Bizim üyelerimizin çoğunluğu küçük işletmelerden oluşuyor. Bu işletmelerin gelişirken güçlenmesini sağlayacak profesyonel yönetim ve danışmanlık hizmetini alabilecek imkânları da olmayabiliyor. KOBİDEM'le üyelerimize mevcut durumlarının ne olduğunu net bir şekilde görebilecekleri, ATO'ya özgü bir analiz ortaya koyacağız. Ardından da bu durumu daha iyiye yönlendirmek için gereken bilgilendirme, danışmanlık ve eğitim hizmetlerini vereceğiz. KOBİDEM'e danışan şirket güçlenecek" dedi.

ATO KOBİDEM'den hizmet almak isteyen üye işletmelerin, ilk iş olarak KOBİDEM'e başvuruda bulunarak "İşletme Sorun Tespit Formu"nu doldurmaları gerekiyor. KOBİDEM uzmanları işletmelerin formunu değerlendirerek sürdürülebilir gelişim için ihtiyaçlarını tespit ettikten sonra çözüme yönelik destek hizmetlerini sunabilecekler.

KOBİDEM bilgilendirme hizmetleri

çerçevesinde, üye işletmelere stratejik planlama, insan kaynakları ve proje yönetimi, Ar-Ge ve inovasyon, marka ve patent tescili ile dış ticaret hizmetlerini kapsayan yönetim eğitimi sağlanabilecek. Yine aynı kapsamda vergi, mevzuat, kontrat ve iş sözleşmelerini kapsayan hukuk eğitimi de verecek olan KOBİDEM, finans temini, bütçeleme ve genel muhasebe konularında da eğitim hizmeti sunacak.

KOBİDEM'e başvuran ATO üyesi işletmeler, yönetim, finansman, inovasyon/teknoloji, ticaret/pazarlama ve üretim fonksiyonlarının kapasite, verimlilik, kârlılık ve sürdürülebilirlik açılarından yeterliliği hakkında bilgi alabilecek.

KOBİDEM işletmelere bu bilgileri verebilmek için ATO'ya özgü tanıya dayalı bir "İşletme Analiz Modeli" uygulayacak.

İşletmesinin mevcut durumunu KOBİDEM uzmanları tarafından yapılacak İşletme Analiz Modeli ile öğrenecek olan ATO üyeleri, yine KOBİDEM'den yol ve risk haritası alabilecek.

ATO üyesi işletmeler yol haritasını uygularken, KOBİDEM'i izleme, ölçme ve değerlendirmeye yönelik ekspertiz çalışmalarıyla yanlarında bulacak.

Yönetim, finansman, inovasyon/teknoloji, ticaret/pazarlama ve üretim alanlarında kurumsal kapasitelerini geliştirmek isteyen işletmeler de KOBİDEM'in yürüttüğü eğitim programlarına katılabilecek. İşletmeler, çalıştırdıkları personelin iş gücü piyasasının ihtiyaçlarına uygun şekilde gelişimlerini sağlamak için gereken mesleki yetiştirme programları konusunda da KOBİDEM desteklerinden yararlanabilecek.

Salihli'nin, **sağlık sorunlarına** ortak çözümler

Salihli Ticaret ve Sanayi Odası (STSO), sağlık konusunda detaylı bir anket çalışması yaptı. STSO, tespit ettiği sorunların çözümüne yönelik ortak görüş oluşturmak üzere Odanın konuyla ilgili meslek komitesi üyeleri ve sağlık sektörü üyelerinin katılımıyla bir toplantı düzenledi. Ankete özel hastaneler, medikalciler, diş teknisyenleri ve optikçiler katıldı.

STSO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Yüksel, sağlığın Salihli'de katma değer yaratan başlıca sektörlerden biri olduğuna dikkat

çekerek, Devlet Hastanesi'yle birlikte üç özel hastanenin 1200 civarında kişiye istihdam sağladığını ve ilçenin çevre bölgesiyle birlikte toplamda 500 bin kişiye hizmet verdiğini belirtti. Yüksel, gelir rakamlarına değinerek, "Gelirlerin düşmesi, SGK'nın belirlediği ücret tarifelerinin beş yıldır artmaması ve buna karşılık giderlerin sürekli artmasından kaynaklanıyor" dedi.

Toplantıda bürokratik sorunların had safhada olduğuna dikkat çeken hastane yetkilileri, ortak önerilerini dile getirdi.

Yozgat TSO, **tüketicinin hakkını arıyor**

Yozgat Ticaret ve Sanayi Odası (TSO), bankaların kredi kartı ve kredi kullanan kişilere uyguladığı yasal olmayan kesintilerden dolayı, ticaret erbabının ve halkın ekonomik anlamda yaşamış olduğu haksızlığı durdurabilmek için kurum bünyesinde bir birim oluşturdu.

Yozgat TSO Yönetim Kurulu Başkanı Metin Özışık, yapılan haksız uygulamanın sonlandırılması için tüm banka mağdurlarının konuya gereken hassasiyeti göstermesi gerektiği söyledi. Özışık, konuşmasına şöyle devam etti:

"Kredi kullanılırken dosya masrafı, erken ödeme komisyonu, yeniden yapılandırma masrafı, istihbarat ücreti gibi birçok isim altında tüketiciden yasal olmayan kesintiler yapılıyor. Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun'a göre, bankalar sadece kredinin verilmesi için zorunlu, makul ve belgeli masrafları tüketiciden isteyebilir. Kredi verilmesi için gereken zorunlu masrafların neler olduğu konusunda ispat yükü ise dava açılması halinde bankaya aittir. Ücret ve masraflar başlığı altında maktuen belirlenen bir miktarın tüketiciden alınması Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun ve yönetmeliğe aykırıdır. Bu konuda gerek tüketici mahkemelerinin gerekse tüketici hakem heyetleriyle Yargıtay'ın emsal olan onlarca kararı bulunmasına rağmen bankaların yasal olmayan haksız kesintilere devam ettiği görülüyor. Tüketicinin yapması gereken tek şey, kullanmış olduğu krediye ilgili bankaca yapılan kesintileri gösterir belgeyle birlikte bir dilekçeyle tüketici hakem heyetine veya tüketici mahkemelerine başvurmasıdır. Tüketici hakem heyetine yapılan başvurular, herhangi bir masrafa tabi değildir. Mahkemeye yapılan başvurularda ise yapılan tüm masraflar talebin kabulü halinde davalı bankadan tahsil edilmektedir. Yozgat TSO olarak uzun zamandır bu konu hakkında gerekli araştırmayı yaptık. İlimiz ticaret erbaplarının ve halkımızın ekonomik anlamda yaşamış olduğu bu haksızlığa dur diyebilmek için kurumumuz bünyesinde bir personel görevlendirip gerekli birimi oluşturduk. Yapılan bu haksız uygulamanın sonlandırılması için tüm banka mağdurlarının bu konuya gereken hassasiyeti göstermelerini istiyorum. Yozgat TSO olarak bu haksız uygulamaların karşısında, mağdurların yanında olacağız."

Turgutlu TSO'nun **Girişimcilik Projesi onaylandı**

Turgutlu Ticaret ve Sanayi Odası'nın (TUTSO), Zafer Kalkınma Ajansı'nın 2013 yılı Teknik Destek Programı'na sunduğu "Girişimcilik Kültürünün Yaygınlaştırılması" projesi kabul edildi. Girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılmasıyla, ileriye dönük başarılı işletmelerin açılmasını sağlamak amacı taşıyan proje kapsamında, kendi işini kurmak isteyen genç, kadın, yükseköğretim kurumu öğrencileri öncelikli olmak üzere genel katılıma açık girişimcilik eğitimleri TUTSO'da verilecek.

Proje bazlı çalışmalarının devam ettiğini söyleyen TUTSO Yönetim Kurulu Başkanı Faruk Aydın, şöyle konuştu:

"Bugüne kadar düzenlemiş olduğumuz sekiz girişimcilik eğitimiyle Manisa'da en çok girişimcilik eğitimi düzenleyen ticaret ve sanayi odası olmanın verdiği sorumlulukla birlikte bu kültürün yaygınlaştırılması için Zafer Kalkınma Ajansı desteğiyle üç yeni girişimcilik kursu daha düzenleyeceğiz. Zafer Kalkınma Ajansı ile yapacağımız proje sözleşmesinin akabinde eğitimlerimiz Ajansın Teknik Destek Programı kapsamında finanse edilecektir. Böylece TUTSO gider kalemlerinden herhangi bir harcama yapmadan 90 kişiye KOSGEB destekli iş yeri açma belgesi kazandırmış olacak.

Geçtiğimiz yıl Zafer Kalkınma Ajansı'nın Mali Destek Programı ile TUTSO Konferans Salonu'nu tamamladık. Yine KOSGEB'in Meslek Kuruluşu Destek Programı'ndan faydalanarak uluslararası ticaretin gelişmesi için geniş kapsamlı Dış Ticaret Eğitimi, Yabancı Dil Eğitimi olmak üzere KOBİ portalı ve Turgutlu Tanıtım CD'si gibi üye işletmelerin personel kalitesiyle bilinirliliğini artırıcı faaliyetler gerçekleştirdik. Zafer Kalkınma Ajansı'nın Turizm, Enerji ve Çevre Altyapı Mali Destek Programı'na sürdürülebilir enerji kaynaklarının etkin kullanımını sağlamak için başvurumuzu sunduk."

Giresun TB, **Girişimcilik Zirvesi**'ne katıldı

Giresun Ticaret Borsası (TB), Doğu Karadeniz İlleri Hizmet ve Kalkınma Birliği (DOKAP) tarafından düzenlenen Doğu Karadeniz Girişimcilik Zirvesi'ne katıldı. Giresun TB Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Demirci yaptığı konuşmada, ticaret borsalarının girişimcilik ekosistemindeki önemini anlattı. Demirci, "Giresun TB olarak, fındık sektörüne yatırım yapan girişimcilerimizi her anlamda desteklemeye, fikir alışverişinde bulunmaya ve her türlü sorunlarında yanlarında olmaya çalışıyoruz" diye konuştu.

Demirci, ticaret borsalarının ekonominin içinde toplumsal kalkınmayı yönlendirici rol üstlendiğini ve sayılarının 113'e ulaştığını belirterek, "Gerek yıldan yıla artış gösteren işlem hacimleri gerekse kayıt dışı ekonomik faaliyetlerin kayıt altına alınması hususunda sağladıkları katkılar, ticaret borsalarımızın neden var olduklarını, girişimci ve girişimcilik ekosistemi içerisindeki yerini anlatmaya yetmektedir" ifadesini kullandı.

TOBB'un ticaret borsalarının ekonomik ve politik platformlarda öne çıkmasında önemli misyon üstlendiğini vurgulayan Demirci, girişimci zihniyete oda/borsalarla birlikte bir sinerji getirildiğini ifade etti. Ayrıca, çok yakın zamanda girişimciliğin önünün açılması için her ile akademik danışman uygulaması getirilmesinin, fındıkta lisanslı depoculuğun yapılabilmesi için de oda olarak Ar-Ge çalışması yaptıklarını belirten Demirci, TÜBİTAK-MAM'ın fındıktaki raf ömürlerine yönelik çalışmasını baz alarak geliştirdikleri projenin fındık lisans depolarının nasıl olması gerektiği konusunda fayda sağladığını ifade etti.

Ticaret borsalarının, ekonominin kayıtlı hale gelmesini sağlayarak, kamu gelirlerinin artmasına ve sağlıklı politikalar oluşturulmasına zemin hazırladığını dile getiren Demirci, "Türkiye'de ekonomik gereksinimler, özellikle milli gelir ve istihdamda yadsınamaz payı olan tarım sektörünün ve alım satımların disiplin altına alınması çabaları, ticaret borsalarının tarım piyasaları için vazgeçilmez olduğunu göstermiştir. Bu anlamda, girişimcilik ekosistemi içerisinde, üyelerimizin rekabetçi gücünü ve Türk fındığının uluslararası piyasalardaki yönünü her bakımdan zenginleştirmek maksadıyla, Giresun TB olarak; altyapısı spot borsa ve lisanslı depoculuk tesisleriyle güçlendirilmiş, elektronik alım satımın yapılabildiği bir TB olarak özellikle kuluçka merkezi olma yönünde ilerliyoruz."

Bursa TSO, sektörel çalışmalara **tam destek veriyor**

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nın (BTSO) 16 makro projesinden biri olan Sektörel Konsey ve Meslek Komiteleri'nin çalışmalarını daha verimli hale getirmek amacıyla Sektör İzleme ve Geliştirme Müdürlüğü kuruldu.

BTSO'nun yeni dönemde kente ve üyelerine vizyon belirleyen bir "uzmanlık merkezi" konumuna yükseldiğini ifade eden BTSO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Burkay, "Üyelerimizin mesleki ve sektörel gelişimlerine destek vermek amacıyla yeni bir yapılanmaya gittik. Odamızın önemli organlarından biri olan meslek komitelerimize dinamizm kazandırmak

ve sektörlerin sağlıklı işleyişini ve ortak politikalarını belirleyecek olan sektörel konseylerimizin etkin ve verimli çalışabilmeleri için Sektör İzleme ve Geliştirme Müdürlüğü'nü kurduk" açıklamasını yaptı.

Görüş ve önerilerinin dikkate alınmasıyla meslek komitelerinin performansının geçmişe nazaran çok daha yüksek seviyeye ulaştığını ifade eden ve artık karar almadan dağılan komite toplantısının neredeyse kalmadığını belirten Burkay, "Sektör İzleme ve Geliştirme Müdürlüğü planlama, organizasyon, koordinasyon ve raporlama konularında çalışmalar yaparak, komite çalışmalarına daha da ivme kazandıracak" dedi.

Keşan TSO ve Biga TSO yöneticileri, **Bölgesel İşbirliği Planlama Toplantısı**'nda bir araya geldi

Keşan Ticaret ve Sanayi Odası (TSO) ile Biga Ticaret ve Sanayi Odası (TSO), ticari faaliyetlerini geliştirme amacıyla Bölgesel İşbirliği Planlama Toplantısı'nda bir araya geldi.

Bölgesel İşbirliği Planlama Toplantısı'na Keşan TSO Meclis Başkanı Yüksel Alioğlu, Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Helvacıoğlu ile Meclis, Yönetim ve Komite başkanları ev sahipliği yaptı. Toplantıya Biga TSO Meclis Başkanı Eşref Temiz, Yönetim Kurulu Başkanı Şadan Doğan, Başkan yardımcıları Melih Akyıl, Sedat Çakır, Sayman Üye Hüseyin Şahin, Yönetim Kurulu üyeleri Gürol Gençoğlu ile Hasan Beypazarlı ve Genel Sekreter Mustafa Mutlu katıldı.

Keşan TSO Meclis Başkanı Yüksel Alioğlu toplantıda yaptığı konuşmada, odalar arasında görüş alışverişinin artması gerektiğini belirtti.

Biga TSO Yönetim Kurulu Başkanı Şadan Doğan da, Keşan TSO'nun yaptığı çalışmaları takip ettiklerini ve çok başarılı bulduklarını ifade ederek, "Bizler de yapacağımız çalışmalarda sizlerin tecrübelerinden faydalanmak istiyoruz" dedi.

Keşan TSO Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Helvacıoğlu ise Biga'nın Çanakkale'nin, en büyük ilçesi, Keşan'ın da Edirne'nin en büyük ilçesi olması nedeniyle ortak özelliklere sahip iki oda olduklarına dikkat çekti. Keşan TSO'nun aktiviteleri hakkında bilgi veren Helvacıoğlu, "Keşan'daki işletme sahiplerinin çoğunluğu genç girişimcilerden oluşuyor. O halde bazı bölgelerin mallarını alarak Keşan'dan Balkanlara satalım. İhracatı artırmak için mücadele edeceğiz. Odalar olarak ihracat yapmak isteyenlerin elinden tutmalı ve altyapı sağlamalıyız. Biga ve Keşan olarak, ticarette işbirliği yapacağımız çok alan var" dedi.

Eskişehir TO, Afyonkarahisar ve Antalya'ya **ziyaret turu** düzenledi

Eskişehir Ticaret Odası (ETO) Yönetim Kurulu Başkanı Metin Güler, beraberindeki heyetle birlikte Afyonkarahisar ve Antalya'da bir dizi temas ve ziyaret gerçekleştirdi. Güler'e ziyaretlerinde ETO Başkan yardımcıları Süleyman Kutlu ve Halil İbrahim Ara ile ETO Meclis Üyesi Fatih Keskin eşlik etti.

Afyonkarahisar TSO Yönetim Kurulu Başkan Hüsnü Serteser'le bir araya gelen ETO Yönetim Kurulu Başkanı Metin Güler, bölge odaları olarak işbirliği yapılması gerektiğini belirterek, bölge ekonomisine katkı sağlayacak projeler için ETO'nun üzerine düşen görevi yapmaya hazır olduğunu söyledi. Serteser de, görüşmeden duyduğu memnuniyeti ifade ederek, Afyonkarahisar ekonomisi hakkında bilgi verdi.

ETO heyeti daha sonra, Antalya Ticaret ve Sanayi Odası'nı (ATSO) ziyaret etti. TOBB Başkan Yardımcısı ve Antalya TSO Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Osman Budak ile görüşen ETO Yönetim Kurulu Başkanı Metin Güler, yürütülmesi planlanan projeler ve çalışmalar hakkında bilgi verdi. Görüşmelerin ardından Budak ile ETO heyeti, Antalya'da düzenlenen Food Product ve Bevex Fuarı'ndaki ETO standını ziyaret ederek, ürünler hakkında bilgi aldı. ETO'nun açtığı stantta Alp Tuz, Eriş Helva, Efe Vizyon, Oba Yağ, Akkoyun Gıda ve Altın Gıda ürünlerini tanıttı.

Karacabey TSO'dan, girişimci adaylarına **destek devam ediyor**

Karacabey Ticaret ve Sanayi Odası'nın (KTSO) düzenlediği KOSGEB Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri birinci etabı, 30 kursiyerin katılımıyla tamamlandı. Şubat ayı sonunda başlayan ve üç haftalık bir süreci kapsayan Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi sonucunda sertifika almaya hak kazanan kursiyerler, KOSGEB'in girişimci adaylarına sağladığı desteklerden yararlanmanın ön şartını yerine getirmiş oldu.

KTSO Yönetim Kurulu Başkanı Naci Güncü ile BUGİAD tarafından "Yılın İş Adamı" ödülüne layık görülen, NSK Grup Başkanı ve aynı zamanda KTSO Yönetim Kurulu Üyesi Ömer Kazangil, Türker Duran'ın eğitim verdiği kursu ziyaret etti. Kursiyerlere bilgi ve tecrübeleriyle girişimcilik ruhunu anlatan Kazangil, hayal kurmayla başlayan süreç sonunda kısa, orta ve uzun vadelerde planlama yapmanın önemine değinerek, iş yaşamında başarının altın kurallarını içeren bir sunum yaptı.

KTSO Yönetim Kurulu Başkanı Naci Güncü de, "Kendi iş yerlerini açmayı düşünen sizler ilerleyen günlerde birer işveren olacaksınız. Verilen bu kursun katma değer yaratmasını umuyoruz, Odamızın imkânlarıyla uygulamalı girişimcilik kursları açılmasına devam edeceğiz, gösterdiğiniz ilgi için size, özveriyle kurs programını sürdüren değerli hocamız Türker Duran'a ve işbirliğini bizlerden esirgemeyen KOSGEB Bursa Hizmet Merkezi Müdürlüğü'ne teşekkürlerimi sunuyorum" dedi.

Programın anısına çekilen hatıra fotoğraflarının ardından, kurs programına devam edildi.

Ankara SO **Teknik Koleji** yeni binasında

Ankara Sanayi Odası (ASO), Teknik Koleji'nin Sincan 1. Organize Sanayi Bölgesi'ndeki yeni binasını tanıttı. ASO Yönetim Kurulu Başkanı Nurettin Özdebir tanıtımda yaptığı konuşmasında, dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi Türkiye'de de nitelikli eleman bulma konusunda sıkıntı yaşandığını söyledi.

Özdebir, teknolojinin hızla geliştiğini ve bu gelişime ayak uydurabilecek insanlara ihtiyaç duyulduğunu ve sektörlerin kârlılık oranlarının düşük olduğunu dile getirdi. Türkiye'nin orta gelir tuzağı sorununu yaşayan bir ülke olduğunun altını çizen Özdebir, "Bunu kırabilmemiz lazım. Bunun için okulumuzda ülkeyi gelecek 10 yıllara taşıyacak elemanları yetiştirmeye çalışıyoruz" dedi. Oluşturdukları eğitim kurumunun devamlılığı için kafa yorduklarını anlatan Özdebir, kendilerinden sonra da yapının sorunsuz ilerlemesine imkân tanıyacak hukuki altyapı konusunda çalışmalar yaptıklarını ifade etti.

26 bin metrekare alan üzerine kurulu ASO Teknik Koleji'nde 28'i kız olmak üzere toplam 122 öğrenci eğitim görüyor. Bu sayının önümüzdeki yıllarda okulun tam kapasitesi olan 750'ye ulaşması bekleniyor.

Dört farklı branşta eğitim öğretim gerçekleştirilen okulda, bir sınıftaki toplam öğrenci sayısı 24'ü geçmiyor. Atölyelerde her bölümün ihtiyacı olan cihazlardan 12 adet bulunuyor. Böylece öğrenciler her bir cihazı ikişerli gruplar halinde kullanabiliyor.

Okula, SBS'de 365 ile 458 arasında puan alan öğrenciler alınıyor ve tamamına %100 burs imkânı sağlanıyor. 27 personelin eğitim verdiği teknik lisede haftada 10 saat İngilizce eğitimi verilirken, öğrencilere yurt dışında staj ve dil eğitimi olanağı da tanınıyor.